

Sygn. akt XVII AmC 1490/09

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2010 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Wanda Czajkowska**

Protokolant: apl. radc. Monika Prajsnar

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2010 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa Towarzystwa (...) **w P.**

przeciwko (...) **Bank SA w W.**

o uznanie postanowienia wzorca umowy za niedozwolone

1. uznaje za niedozwolone i zakazuje wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowienia wzorca umowy o nazwie „Regulamin korzystania z portalu internetowego (...) Banku SA”

„ pkt VIII.6 o treści: Zmiany Regulaminu wchodzi w życie z dniem opublikowania”

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego

3. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Kasy Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 600 zł (sześćset złotych) tytułem opłaty od pozwu od uiszczenia której powód był zwolniony.

4. zarządza publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym na koszt pozwanego.

/-/ SSO Wanda Czajkowska

Sygn. Akt XVII AmC 1490/09

UZASADNIENIE

Powód - Stowarzyszenie (...) w P. wniósł 21 sierpnia 2009r. pozew o uznanie za niedozwolone postanowienia zawartego we wzorcu umowy o nazwie „Regulamin korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A." pkt VIII.6. o treści „Zmiany Regulaminu wchodzi w życie z dniem opublikowania" stosowanego przez pozwanego (...) Bank S.A. w W. w obrocie z konsumentami.

W uzasadnieniu pozwu powód podniósł, że zakwestionowane postanowienie powinno być uznane za niedozwolone, albowiem przewiduje uprawnienie dla pozwanego do wprowadzenia wszelkich zmian w regulaminie bez wprowadzenia jakiegokolwiek okresu wypowiedzenia czy uprzedzenia konsumentów.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o :

1. oddalenie powództwa w całości,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych,

3. połączenie sprawy będącej przedmiotem niniejszego postępowania oraz spraw o sygnaturach: XVII AmC 1489/09 oraz XVII AmC 1490/09, w celu ich łącznego rozpoznania.

Pozwany przyznał, iż posługuje się „Regulaminem korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A.”, który zawiera zakwestionowane w pozwie postanowienie.

Pozwany podniósł, że z treści art. 385¹ kc wynika, że przepis ten dotyczy wyłącznie postanowień umowy zawieranej z konsumentem, zatem żeby w/w przepis mógł mieć zastosowanie niezbędne jest zawarcie (lub możliwość zawarcia) w oparciu o dany wzorzec umowy z konsumentem. W niniejszej sprawie, zdaniem pozwanego, sytuacja taka nie ma miejsca. Pozwany podniósł, że portal internetowy służy mu jedynie do prowadzenia działalności o charakterze informacyjnym, a w Regulaminie zamieszczone zostały jedynie zasady korzystania przez użytkowników z tego portalu. Portal nie jest prowadzony przez pozwanego w celach zarobkowych, korzystanie z niego jest bezpłatne. Portal nie jest również wykorzystywany do wykonywania czynności bankowych. Zdaniem pozwanego Regulamin nie ma żadnego wpływu na prawa i obowiązki konsumentów będących klientami banku. Pozwany podniósł również, że z uwagi na fakt, iż w przypadku korzystania przez użytkowników z portalu internetowego Banku nie dochodzi do ukształtowania stosunku prawnego pomiędzy użytkownikiem a pozwanym, nie ma tu zastosowania zasada równorzędności stron umowy, a tym samym nie ma podstaw do dokonywania oceny, czy zaskarżone postanowienie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie.

Sąd ustalił, że pozwany jest właścicielem i prowadzi stronę internetową WWW(...) Na w/w stronie internetowej zamieszczone są wszystkie informacje dotyczące pozwanego i jego działalności, placówek banku, bankomatów, poza tym szczegółowe informacje na temat oferowanych przez pozwanego produktów bankowych. Za pośrednictwem w/w portalu internetowego pozwany również oferuje swoje produkty konsumentom, za jego pośrednictwem konsument ma możliwość m. innymi założenia konta osobistego, konta oszczędnościowego. Sąd ustalił, że na portalu tym znajduje się m. innymi zakładka „bankowość elektroniczna”. Dostęp do bankowości elektronicznej jest zgodnie z informacjami zawartymi na tej stronie internetowej po podpisaniu umowy, również przez Internet, za pośrednictwem tej strony internetowej. W podzakładce „Pierwsze logowanie” zawarty jest zapis „Podpisanie Umowy ramowej w (...) Banku daje Ci automatycznie dostęp za pośrednictwem kanałów elektronicznych do wszystkich posiadanych przez Ciebie produktów w Banku. Umowę możesz podpisać w dowolnym oddziale lub korespondencyjnie - składając wniosek w Internecie lub za pośrednictwem naszego Contact Center”. Poza tym na w/w portalu zawarty jest m. innymi zapis „Podpisywanie umów przez Internet. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów, (...) Bank umożliwia zawarcie umowy o wybrane produkty Banku w Internecie, bez konieczności wychodzenia z domu. Usługa dotyczy takich produktów jak: konta osobiste (w PLN i walutowe) oraz konto oszczędnościowe wraz z kartami debetowymi dla Klientów Indywidualnych. Dzięki tej funkcjonalności, Klient, który posiada już dostęp do systemu bankowości internetowej, nie musi iść do oddziału Banku, ani czekać na kuriera. Złożenie wniosku w bankowości internetowej i potwierdzenie go za pomocą kodu SMS traktujemy jako podpisaną umowę i bez dalszych formalności udostępniamy dany produkt.”

Na podstawie w/w okoliczności Sąd ustalił, że pozwany za pośrednictwem portalu (...)(...) prowadzi działalność bankową i obsługuje klientów, natomiast konsumentom korzystanie z portalu umożliwia zapoznanie się z aktualną ofertą pozwanego oraz korzystanie z jego oferty, poza tym dostarcza mu niezbędnych informacji na temat pozwanego i jego działalności. Zatem pozwany za pomocą w/w portalu internetowego wykonuje usługi świadczone bez jednoczesnej obecności stron, poprzez przekaz danych na indywidualne żądanie konsumenta wyświetlającego tę stronę, przesyłane i otrzymywane za pomocą urządzeń do elektronicznego przetwarzania i przechowywania danych, które są w całości nadawane, odbierane lub transmitowane za pomocą sieci telekomunikacyjnej, zatem, że pozwany świadczy usługi drogą elektroniczną w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z 18 lipca 2002r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, póź. 1204)..

Zasady korzystania z serwisu WWW(...). uregulowane zostały w „Regulaminie korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A.", który został przygotowany, opracowany przez pozwanego stosownie do obowiązku nałożonego na Bank w myśl art. 8 ust. 1 ustawy z 18 lipca 2002r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W myśl art. 8 ust. 2 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, pozwany po przygotowaniu w/w Regulaminu jest też obowiązany nieodpłatnie udostępnić konsumentom ten regulamin przed zawarciem umowy o świadczenie usług.

Obowiązek ten został przez pozwanego zrealizowany przez zamieszczenie postanowienia w pkt II Regulaminu treści:

1. Regulamin określa zasady korzystania z Portalu, zakres odpowiedzialności (...) Banku oraz wszelkie inne informacje porządkowe.
2. Korzystając z Portalu, Użytkownik potwierdza, że zapoznał się z treścią Regulaminu i akceptuje wszystkie jego postanowienia oraz zobowiązuje się do przestrzegania jego postanowień.(...)"

W „Regulaminie korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A." w pkt VIII.6 zawarte jest zakwestionowane w pozwie postanowienie o treści: „Zmiany Regulaminu wchodzi w życie z dniem opublikowania".

Wniosku pozwanego o połączenie sprawy XVII AmC 1488/09 ze sprawami XVII AmC 1489/09, XVII AmC 1490/09, w celu ich łącznego rozpoznania Sąd nie uwzględnił. Stosownie do art. 191 kpc powód może, ale nie musi dochodzić jednym pozwem kilku roszczeń. W niniejszej sprawie powód określił żądanie pozwu jako konkretne niedozwolone postanowienie umowne zamieszczone przez pozwaną w Regulaminie korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A., a wobec tego miał prawo w myśl art. 191 kpc tak określić żądanie pozwu. Każde konkretne postanowienie Regulaminu zakwestionowane w pozwie stanowi oddzielne powództwo. Wymaga zatem indywidualnej oceny z punktu widzenia zaistnienia przesłanek z art. 385¹ § 1 kc, a wobec tego w ocenie Sądu nie jest uzasadnione i prawidłowe dla trafności i prawidłowości wydawanych w takich sprawach rozstrzygnięć łączenie tych tak wielu żądań pozwu (w niniejszej sprawie pięciu powództw).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawartej z konsumentem nie uzgodnione z nim indywidualnie nie wiążą go, jeżeli doszło do ukształtowania praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i w konsekwencji do rażącego naruszenia jego interesów. Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Uznanie postanowienia umownego za niedozwolone i wyeliminowanie go z praktyki stosowania z konsumentami wymaga spełnienia łącznie następujących przesłanek:

1. nie zostało uzgodnione indywidualnie z konsumentem, czyli zostało narzucone konsumentowi,
2. nie dotyczy sformułowanych w sposób jednoznaczny głównych świadczeń stron.
3. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki pozostają w sprzeczności z dobrymi obyczajami,
4. ukształtowane w ten sposób prawa i obowiązki rażąco naruszają interesy

konsumenta.

W sprawie niesporne są okoliczności, że to pozwany przygotował, opracował w całości postanowienia Regulaminu korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A. i ogłosił go na swojej stronie internetowej a użytkownicy tego serwisu (konsumenty) przez przystąpienie do korzystania z serwisu wyrażają zgodę na postanowienia tego Regulaminu. Powołane okoliczności uzasadniają wniosek, że postanowienia Regulaminu korzystania z portalu

internetowego (...) Banku S.A. nie są indywidualnie uzgadniane z konsumentami i ich treść jest narzucana konsumentom. Regulamin korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A. jest zatem typowym wzorcem umowy.

Zakwestionowane w pozwie postanowienie dotyczy kwestii wejścia w życie zmian postanowień Regulaminu w czasie jego obowiązywania. Stosowanie do art. 385 §2 kc. regulaminy są wiążące jedynie mocą umowy. Czyli stosowanie ich wymaga znajomości ich treści przez drugą stronę i wyrażenia przez nią zgody. Wymagania te są liberalniejsze wówczas gdy strona wydająca taki regulamin została upoważniona przez właściwy przepis do jego wydania i działa w granicach tych przepisów. Wówczas dla związania strony tym regulaminem wystarczy doręczenie regulaminu przy zawarciu umowy. Doręczenie to jest równoznaczne z zaznajomieniem i wyrażeniem zgody na treść regulaminu.

W niniejszej sprawie pozwany został zobowiązany do wydania Regulaminu stosowanie do art. 8 ust 1 ustawy z 18 lipca 2002 r., o świadczeniu usług drogą elektroniczną i zobowiązany do udostępnienia nieodpłatnie przed zawarciem umowy.

W pkt II tego Regulaminu pozwany ustalił, że przez korzystanie z portalu, użytkownik potwierdza że zapoznał się z treścią Regulaminu i akceptuje wszystkie jego postanowienia oraz zobowiązuje się do przestrzegania jego postanowień.

Czyli zawarcie umowy o korzystanie z usług pozwanego świadczonych drogą elektroniczną (za pośrednictwem portalu) następuje przez przystąpienie do korzystania z tego Portalu pozwanego po uprzednim zapoznaniu i zaakceptowaniu treści Regulaminu.

Sytuacja związana z wydaniem nowego Regulaminu została uregulowana w art. 384¹ kc, który ustala następujące przesłanki skuteczności takiej zmiany:

- doręczenie nowego regulaminu w celu zapoznania się z treścią tego regulaminu,
- prawo do wypowiedzenia umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia.

W niniejszej sprawie, pozwany warunki zmiany postanowień Regulaminu w czasie trwania umowy korzystania z portalu internetowego (...) Banku S.A. ustalił w pkt VIII tego Regulaminu pkt 3, 4, 5 i 6.

Pkt 3: „(...) Bank zastrzega sobie prawo zmiany niniejszego Regulaminu w każdym czasie.”

Pkt 4: „Zmiany Regulaminu będą udostępniane na Portalu.”

Pkt 5: „Korzystanie przez Użytkownika z Portalu po wprowadzeniu zmian Regulaminu jest równoznaczne z zaakceptowaniem ich przez Użytkownika.”

Pkt 6: „Zmiany Regulaminu wchodzi w życie z dniem opublikowania.” (postanowienie zakwestionowane w pozwie).

Konsument korzystający zatem z portalu (...) Bank S.A. jest zmuszony w/w warunkami określonymi w Regulaminie do ciągłego ustalania, sprawdzania treści postanowień tego Regulaminu. Jeżeli bowiem nie sprawdzi treści tych postanowień przed przystąpieniem do korzystania z Portalu, a nastąpi zmiana postanowień (którą pozwany może wprowadzić w każdym czasie - ust VIII pkt 3) to oznacza że zaakceptował treść zmienionego postanowienia, która z reguły jest na niekorzyść konsumenta.

Tego rodzaju działanie w ocenie Sądu godzi w ustalony porządek prawny, stabilność treści umów i zaufanie do zawartych umów. Ma to szczególne znaczenie w odniesieniu do umów bankowych, które dawać powinny szczególną rękojmę bezpieczeństwa swoim klientom tj. powinny informować o zaszłościach mogących rzutować na ich interesy, co powinno gwarantować poczucie pewności i bezpieczeństwa. Nie do pogodzenia z wyżej wymienionymi cechami umów bankowych byłoby stałe pozostawianie klienta w stanie niepewności co do treści stosunku łączącego go z pozwanym.

Z tych względów Sąd uznał zakwestionowane w pozwie postanowienie umowne za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc i wobec tego uwzględnił powództwo na podstawie art. 479⁴² § 1 kpc.

Na podstawie art. 479⁴⁴ kpc zarządzono publikację prawomocnego wyroku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym.

Na podstawie art. 98 kpc postanowiono o kosztach postępowania.

/-/ SSO Wanda Czajkowska